

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

10 בנובמבר 2008

418

י"ב בחשוון התשס"ט

עמוד

224 הצעת חוק המפלגות (תיקון מס' 17) (חברות במפלגה אחת בלבד), התשס"ט-2008

226 הצעת חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם (תיקון מס' 6), התשס"ט-2008

**הצעת חוק המפלגות (תיקון מס' 17) (חברות במפלגה אחת בלבד),
התשס"ט-2008**

1. תיקון סעיף 15 בחוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן – החוק העיקרי). בסעיף 15, האמור בו יסומן "א)" ואחריו יבוא:
- "(ב) מפלגה תמסור לרשם, ב־1 בינואר וב־1 ביולי בכל שנה, וכן בכל מועד אחר לפי דרישתו, את רשימת מספרי הזהות של אלה הרשומים כחברי המפלגה לפי סעיף 20(ג).
- (ג) הועברו לרשם רשימות כאמור בסעיף קטן (ב) באחד המועדים כאמור בו (בסעיף זה – המועד הקובע), יבדוק הרשם אם על פי אותן רשימות אדם רשום כחבר ביותר ממפלגה אחת, וימסור לכל מפלגה שלפי בדיקתו חבר מהחברים בה רשום גם במפלגה אחרת הודעה על כך, בתוך 20 ימים מהמועד הקובע.
- (ד) נמסרה לרשם רשימה כאמור בסעיף קטן (ב) לאחר המועד הקובע, יערוך הרשם בדיקה נוספת כאמור בסעיף קטן (ג), וימסור לכל מפלגה שלפי בדיקתו חבר מהחברים בה רשום גם במפלגה אחרת הודעה על כך, בתוך 20 ימים מהמועד שבו הועברה לו הרשימה כאמור.
- (ה) הרשם רשאי לבצע בדיקה כאמור בסעיף קטן (ג) גם על פי בקשה של שתי מפלגות או יותר, לגבי אלה הרשומים כחברים באותן מפלגות לפי סעיף 20(ג); לבקשה כאמור תצורף רשימת מספרי הזהות של אלה הרשומים כחברים כאמור; הרשם ימסור לכל אחת מהמפלגות שהגישו בקשה כאמור ושלפי בדיקתו חבר מהחברים בה רשום גם במפלגה אחרת, הודעה על כך בתוך 20 ימים מהמועד שבו הוגשה הבקשה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 1 בסעיף 1 להצעת החוק מוצע לתקן את סעיף 15 לחוק, שעניינו חברות במפלגה אחת בלבד, ולחייב כל מפלגה למסור לרשם את רשימת מספרי הזהות של החברים בה, ב־1 בינואר וב־1 ביולי בכל שנה, וכן בכל מועד אחר לפי דרישתו (למשל, לאחר שהתקבלה אצל הרשם הודעה על מועד לעריכת בחירות מקדימות במפלגה, לפי סעיף 28(א) לחוק) (לסעיף 15(ב)).

במקביל, מוצע בסעיף 3 להצעת החוק לתקן את סעיף 28(א) לחוק, ולהוסיף את החובה למסור את רשימת חברי המפלגה לרשם, לפי הוראות סעיף 15(ב) כנוסחו המוצע, לרשימת הוראות החוק שהפרתן דינה קנס בשיעור הקבוע בסעיף 28(א) האמור.

עוד מוצע להסמיך את הרשם לערוך השוואה בין רשימות חברי המפלגות כפי שהועברו אליו לפי סעיף 15(ב), לשם איתור אלה שנרשמו ביותר ממפלגה אחת. אם ימצא הרשם במסגרת ההשוואה שיערוך כי אדם רשום כחבר ביותר ממפלגה אחת, ימסור לכל אחת מן המפלגות הנוגעות בדבר הודעה על כך בהודעה יצוין

כללי חוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן – החוק) קובע בסעיף 15 איסור להירשם כחבר ביותר ממפלגה אחת. סעיף 20(א) לחוק קובע מהם התנאים לחברות במפלגה, ולפיו רשאי להיות חבר במפלגה אזרחי ישראל שמלאו לו 17 שנים והוא תושב הארץ, המקיים את התנאים שנקבעו בתקנון החברות במפלגה, ובלבד שאינו חבר במפלגה אחרת. החוק אינו קובע מי יבדוק אם אדם חבר ביותר ממפלגה אחת וביצר תיעשה בדיקה כאמור. בעבר, במסגרת חוק המפלגות (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשנ"ו-1996 (פורסם בס"ח התשנ"ו, עמ' 48), נקבע כהוראת שעה הסדר למניעת חברות כפולה במפלגות, ואולם הוראת שעה זו פקעה וההסדר שנקבע בה לא אומץ כהסדר של קבע.

בהצעת חוק זו, מוצע לקבוע הסדר המחייב מפלגות להגיש לרשם המפלגות (להלן – הרשם), בכמה מועדים, את רשימת חברי המפלגה, ולהסמיך את הרשם לערוך בדיקה של הרשימות שהועברו אליו לשם איתורם של אלה שנרשמו כחברים ביותר ממפלגה אחת. עוד מוצע לחייב כל אדם הנרשם כחבר במפלגה להצהיר כי אינו חבר במפלגה נוספת.

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 190; התשס"ח, עמ' 580.

- (ו) בהודעה של הרשם לפי סעיף זה יצוין מספר זהותו של חבר המפלגה הכלול בהודעה וכן מספר המפלגות שבהן הוא חבר, אך לא יצוין בה כל פרט המזהה את המפלגות הנוספות שבהן חבר אותו אדם.
- (ז) הרשם וכל אדם אחר מטעמו, שיש בידו מידע או שהגיע אליו מידע תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, ישמרנו בסוד, לא יגלה אותו ולאחר ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לשם ביצוע הוראות חוק זה; לעניין זה, "מידע" – תוכן של רשימות שנמסרו לפי סעיף זה וכן מידע בדבר חברותו של אדם ביותר ממפלגה אחת.
2. בסעיף 20 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) מפלגה לא תרשום אדם כחבר בה, אלא לאחר שאותו אדם מסר לה הצהרה בכתב, ולפיה הוא אינו חבר במפלגה אחרת והוא מודע לכך שאין הוא רשאי להיות חבר ביותר ממפלגה אחת לפי הוראות סעיף קטן (א) וסעיף 15(א) ושהצהרה כזו כעניין חברותו או אי חברותו במפלגה היא עבירה לפי סעיף 28(א)(10), שדינה מאסר שנה."
3. בסעיף 28(א1) לחוק העיקרי, אחרי "סעיפים" יבוא "15(ב)".
4. בסעיף 28כט לחוק העיקרי, אחרי "חוק זה" יבוא "למעט רשימות שנמסרו לו לפי סעיף 15(ב)".
5. מפלגה תמסור לרשם לראשונה את רשימת מספרי הזהות של אלה הרשומים כחברי המפלגה לפי סעיף 20(ג) לחוק העיקרי, בתוך 10 ימים מיום תחילתו של חוק זה, ויחולו לעניין הרשימה כאמור הוראות סעיף 15(ג), (ד), (ו) ו-ז) לחוק העיקרי בנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, בשינויים המחויבים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (לסעיף 15(ז)), עוד מוצע בסעיף 4 להצעת החוק לתקן את סעיף 28כט לחוק, שעניינו עיון במסמכים, ולקבוע כי רשימות שהגיעו לרשם לפי סעיף 15(ב) לחוק לא יהיו פתוחות לעיון הציבור.

סעיף 2 מוצע לתקן את סעיף 20 לחוק, שעניינו חברי המפלגה, ולקבוע כי מפלגה לא תרשום אדם כחבר בה אלא לאחר שאותו אדם הגיש לה הצהרה בכתב, ולפיה הוא אינו חבר במפלגה אחרת, והוא מודע לכך שאינו רשאי להיות חבר ביותר ממפלגה אחת ושהצהרה כזו כעניין חברותו או אי-חברותו במפלגה היא עבירה לפי סעיף 28(א)(10) לחוק, שדינה שנת מאסה הגשת ההצהרה תאפשר למפלגה שלא לרשום חברים חדשים אשר אינם עומדים בתנאי הקבוע בחוק כבר כיום האוסר חברות בשתי מפלגות.

סעיף 5 מוצע לקבוע הוראת מעבר, ולפיה מפלגה תעביר לרשם בתוך 10 ימים מיום תחילתו של חוק זה, רשימה של מספרי הזהות של אלה הרשומים כחברים בה לפי סעיף 20(ג) לחוק. הוראה זו תאפשר לרשם לערוך בדיקה, בהתאם לרשימות שיוגשו לו עד למועד זה, לשם איתור אלה החברים ביותר ממפלגה אחת, ולהודיע על כך למפלגות הנוגעות בדבר, ואת סמוך למועד עריכתן של בחירות מקדימות במפלגות לקראת הבחירות לכנסת.

מספר זהותו של האדם הרשום כחבר במפלגה נוספת או במפלגות נוספות וכן מספר המפלגות שבהן הוא חבר, אך לא יצוין בה כל פרט המזהה את המפלגות הנוספות שבהן חבר אותו אדם. הודעה על חברות ביותר ממפלגה אחת תימסר למפלגות, בתוך 20 ימים מהמועד הקבוע בסעיף 15(ב) להגשת רשימת חברי המפלגה לרשם (להלן – המועד הקבוע) (לסעיף 15(ג) ו-ו)).

במקרה שבו נמסרה לרשם רשימת חברי מפלגה לאחר המועד הקבוע, יערוך הרשם בדיקה נוספת של הרשימות שנמסרו לו, וימסור לכל מפלגה שלפי בדיקתו חבר מהחברים בה רשום גם במפלגה אחרת הודעה על חברות ביותר ממפלגה אחת, בתוך 20 ימים מהמועד שבו הועברה הרשימה לרשם (לסעיף 15(ד)).

לפי המוצע, הרשם יהיה רשאי לבדוק חברות כפולה בהתאם לרשימות המפלגות, גם על פי בקשה של שתי מפלגות או יותר, לגבי אלה הרשומים בחברים בהן (לסעיף 15(ה)).

המידע המופיע ברשימת חברי המפלגה הוא מידע רגיש, ומוצע לפיכך להטיל חובת סודיות על הרשם וכל אדם אחר הפועל מטעמו שהגיע אליו או שנמצא בידו, תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, מידע בדבר תוכנה של רשימה כאמור או בדבר חברותו של אדם ביותר ממפלגה אחת. הפחת חובת הסודיות כאמור מהווה עבירה

הצעת חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם (תיקון מס' 6), התשס"ט-2008

תיקון סעיף 12א, 1. בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996¹, בסעיף 12א, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) סעיף זה לא יחול על עובד זה, שהוא עובד של קבלן כוח אדם בעל היתר למתן שירותי כוח אדם של עובדים שאינם תושבי ישראל לפי סעיף 10, ומועסק אצל מעסיק בפועל, לענין זה, "עובד זר" – כהגדרתו בחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991²."

בניין, מצב שיצר קושי בפיקוח הרשויות על תנאי ההעסקה של העובדים, ובמיוחד היקשה על העובדים הזרים שרצו לעבור בין מעסיקים שונים.

ביום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008) נכנס לתוקף סעיף 12א לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, הקובע שעובד של קבלן כוח אדם שהועסק אצל אותו מעסיק בפועל תקופה העולה על תשעה חודשים רצופים (או העולה על תקופה נוספת שהוארכה במקרים חריגים באישור שר התעשייה המסחר והתעסוקה לפי סעיף קטן (ב) שבסעיף האמור), ייחשב העובד כעובד של המעסיק בפועל, בתום תקופת תשעת החודשים או בתום תקופת הארכה האמורה, לפי הענין. הוראה זו באה למנוע ניצול והפליה של עובדי קבלני כוח אדם, לעומת עובדים אחרים של המעסיק בפועל, ולמנוע שימוש לרעה בשיטת העסקה זו.

ואולם משמעות החלת הוראה זו על מעסיקים שהם קבלני כוח אדם שהם בעלי היתרים לפי סעיף 10 לחוק, היא שהעובדים הזרים המועסקים על ידם יהפכו לעובדים של המעסיקים בפועל לאחר תשעה חודשי עבודה רצופים, מצב שיבטל את יתרונות השיטה החדשה האמורה.

לאור האמור, מוצע להחריג מההסדר לפי סעיף 12א לחוק, את העובדים הזרים המועסקים על ידי קבלני כוח אדם בעלי היתר מיוחד למתן שירותי כוח אדם של עובדים זרים.

סעיף 10 החלטת הממשלה מס' 2446, שהתקבלה ביום כ"ח באב התשס"ד (15 באוגוסט 2004), מאמצת את עקרונות דוח הצוות הבין-משרדי בראשות גב' יעל אנדרון ממשרד האוצר, שמונה בידי שר האוצר ביום י"ח באייר התשס"ב (30 באפריל 2002), לענין "תכנון שיטת העסקת העובדים הזרים בישראל ותנאים למתן רישיונות להעסקת עובדים זרים ביחס לענף הבניין". בדוח האמור הומלץ על שיטת העסקה חדשה של עובדים זרים בענף הבניין – העסקה באמצעות קבלני כוח אדם בעלי היתרים מיוחדים למתן שירותי כוח אדם של עובדים זרים, לפי סעיף 10 לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 (להלן – החוק או חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם). כמו כן במסגרת הדוח הוטל על שר התעשייה המסחר והתעסוקה ליישם ולהפעיל את השיטה החדשה, תוך הידברות עם שר האוצר ועם שרת הבינוי והשיכון.

לצורך יישום המלצות הדוח בוצעו תיקוני חקיקה בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם ובחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991. השיטה החדשה, הנקראת "שיטת התאגידים", נכנסה לתוקף כבר בשנת 2005 והיא שיטה ייחודית אשר מאפשרת פיקוח הדוק על התאגיד – מעסיקו של העובד הזר – תוך שמירת זכויותיו של העובד.

עם כניסתה לתוקף של שיטת התאגידים בענף הבניין, השתפרו תנאי עבודתם וגובה שכרם של העובדים הזרים המועסקים בענף זה, ואין ספק כי מצב זה עדיף על המצב הקודם, שבו הועסקו עובדי הבניין הזרים בידי מאות קבלני

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

² ס"ח התשנ"א, עמ' 102.